

Garanti for, at den ikke gjør Skade. Jeg skal ikke udtale mig om Forholdene ved Skjern Na, som det ærede Medlem kjender bedre end jeg. Jeg har hørt Nogle sige, at der kunde være Tvivl, om det egentlig var de store Sandmasjer, som gjorde Ulykken bernebe. Jeg har ogsaa hørt Andre bemærke, at, hvad Udskylningen angik, vilde Sandet tjene til at udsylde Hullerne, og Reguleringen kun gjøre positivt Skade. Det er ikke Forhold, som det ærede Medlem og jeg afgjort kunne dømmen om; jeg vil kun sige angaaende de reisse Indvendinger mod Principet om Udskylningen, at det er Noget, der i visse Tilfælde kan være farligt; men jeg tror ikke, det gaar an absolut at forbyde det. — Med Hensyn til den anden Hovedmaterie af Loven, nemlig den om Blands Afbenyttelse, er jo Hovedreglen fastholdt; den er maasse sat ind her med lidt mildere Udtryk end tidligere, men som Hovedregel er det fastholdt, at intet Blandingsanlæg, mod hvilket der fra nogen Side fremkommer Indsigelser eller Protest, bør nyde Fremme, medmindre de Fordele, der ved samme ville kunne opnaas, afgjort overveie den Skade og de Ulemper, som ved Anlægget ville forvoldes. Navnlig skal Fordring paa Blands Afledning altid have Fortrin for Fordring paa dets Afbenyttelse, saafremt Fordelene ved denne sidste ikke findes at være overveieende. Der burde vistnok her staa „aldeles overveieende“. Forholdet er jo det, at, hvis man vil sige aldeles ubetinget, at Afledning har Fortrin fremfor Benyttelse, kan det være, at man, naar Sætningen skulde fortolkes strengt, og det gjør man jo her, derved vilde forhindre et nyttigt Anlæg. Det Samme gjælder om flere andre Ting, hvor der staa „uden væsentlig Ulempe“. Siger man nemlig ligefrem: „uden Ulempe“, kan man forhindre ethvert Anlæg. Jeg tror, det vilde være et besynderligt Anlæg, hvor ikke den ene eller anden Mand skulde kunne godt-gjøre, at det generer ham en lille Smule, og det saa vil være nok til at kuldkaste det. Jeg har ikke noget mod skarpe Udtryk, men jeg tror ikke, at man skal udtale Sætningen i Almindelighed og sige, at det er ubetinget; thi derved tror jeg, at man vil være udsat for i mange Tilfælde at forhindre et nyttigt Blandingsanlæg. Denne Materie om Blandingsanlæg interesserer i hvert Fald vistnok kun en enkelt Egn eller enkelte Egne i Landet, i ethvert Fald Sylland mere end Dørne, og det kan ikke de Herrer ubekjendt, hvad ogsaa det nævnte ærede Medlem har sagt, at det er ved Hovedselskabets Initiativ, at de Spørgsmaal, der nytte sig dertil, bleve tagne under Overveielse. Nu er Sagen den, og det kan jeg ganske vist sige for mit personlige Vedkommende, at det ganske vist er mindre ønskeligt, at der skal gjøres en anden Mand Skade ved Blandingsanlæg; men man maa i hvert Tilfælde se paa, hvad det er for et Blandingsanlæg, der er Tale om, om det er en Kanal, der strækker sig milevidt, og om det

ligefrem er nødvendigt for overhovedet at indrette den, at komme ind paa en anden Mand's Grund; kommer det der, maa man gjøre, som man gjør i andre Tilfælde, give Vedkommende fuld Erstatning. Naturligvis vil det ofte ved saadanne Bestemmelser, der ere nye, og som omtrent alle paa en eller anden Maade kunne udlægges til at kalbes Overgreb eller Forulempelser, være et Spørgsmaal, hvorvidt man i alle Maade har ramt det Rette. Jeg skal ikke udtale nogen endelig Mening derom, der vil vistnok blive Leilighed til nærmere at forhandle Detailerne i den Retning, men jeg tror dog at turde forudsætte, at, hvis den Virksomhed, som er begyndt og er fortsat i Sylland af Hovedselskabet i en Række af Aar, og som har haaret temmelig betydelige Frugter, skal fremmes paa en heldig Maade, bør ogsaa Lovgivningen gjøre Noget, for at den kan fremmes. Ganste vist skal man ikke træde nogen Mand's Ret for nær eller uden Nødvendighed paaføre Andre Ulemper; men naar det Sele og Store fremmes, maa jo den enkelte Borger finde sig i, at han mod Erstatning lider nogen Ulempe. Jeg tror ikke, at det gaar anderledes i dette Forhold end i andre, og naar der er virkelig Interesse for Landøkonomiske Fremskridt, nemlig saadanne, som kunne ske ved Engvanding, maa det tages under alvorlig Overveielse, om man ikke maa have en udvidet Ud-gang til mod Erstatning mere end hidtil at benytte Landet, saaledes at ikke en enkelt tilstø-dende Bredeier kan forhindre et helt Distrikt, som har Nytte af et Blandsløb, i at benytte det. Jeg tror nu, at de Bestemmelser, der staa her, i Virkeligheden gaa ud paa Sligt. Nu har jeg nok hørt, at der af det ærede Medlem for Rigsbenaams Amt's 4de Valgkreds (Hørup) er talt en hel Del mod disse Bestemmelser — jeg ønsker ikke at forbyde mig heri, men kun at sige Lidt om et og andet Punkt — men selv om det, han har sagt, jo nok er fremstillet i en vis skarp Form, er der dog i Realiteten af det ærede Medlem ikke taget saa forfærdelig haardt paa Loven. Efter min Opfattelse vil man nok gennem en Forhandling kunne blive enig. Mange af de Herrer ville vistnok faae Leilighed til at undersøge Værdien af disse Bestemmelser i det praktiske Liv, de vilde kunne gjøre dem det klart, hvilken Virksomhed man her tilsigter at fremme, og hvor nødvendigt det er at tage slige Bestemmelser, naar man virkelig vil understøtte Foretagenderne i Bestjylland og bringe dem til et virkeligt Fremskridt, og naar de komme til at undersøge det, ville de se, hvilke Vanstigeligheder man har at kæmpe imod, saa at der er store Distrikter i Bestjylland, hvor man aldrig var kommet nogen Begne, hvis man ikke havde haft Hovedselskabet og havde haft Bistand af dets Folk med teknisk Uddannelse. Jeg tror altsaa, at man skal tage sig i Agt for at forkaste Bestemmelserne i denne Lov uden at prøve den paa det Næste,